

בניין המגורים ברחוב הירקון 96 בתל אביב, הוא אחד ממבני הבאהאוס המרשימים ששרדו בתל-אביב. הבניין נבנה בשנת 1935, ותוכנן בסגנון הבאהאוס (הסגנון הבינלאומי) על ידי האדריכל פנחס ביז'ונסקי. פנחס ביז'ונסקי, יליד פולין, למד אחרי מלחמה "ע הראשונה ארכיטקטורה בגרמניה, עלה ארצה בשנת 1922, גר בתל-אביב ונבנה בה. הוא נפטר בתל-אביב בשנת 1992, בגיל 107.

המבנה המקורי היה בניין סימטרי בן ארבע קומות בדמות האות H. לבניין כעין שתי זרועות מרשימות שפנו לרחוב הירקון באופן שבמפגש בין שתי החזיתות נוצרה חצר פנימית שהובילה לארבע חדרי מדרגות משני צדי הבניין. החצר הייתה פרטית למחצה, עשירה בצמחיה שנחשפה, הן לצד רחוב בן יהודה והן לצד רחוב הירקון.

המרפסות העגולות של שני אגפי הבניין הוו את סימן ההיכר שלו, והקנו לו וכלל קו החוף מראה דינאמי. במהלך השנים נהפך הבית לסימן היכר של הטיילת: תועד בקטלוגים שונים, פורסם כגלוית דואר, תועד בציורים וכן 'כיכב' במאמרים ובכתבות מצולמות בנושא הבאהאוס ברחבי העולם.

עקב קרבתו של הבית לים, נגרמה קורוזיה מחזירת לחות ומים, בנוסף לאחזקתו הכושלת. במשך השנים התדרדר מצבו הפיסי, ובהמשך, בגלל ואנדאליזם, נגרמה לו השחתה רבה.

משפחת רייזפלד, בעלי הבניין, היו חשוכי ילדים. הם מצאו לנכון לתרום את הבית לאוניברסיטה העברית בירושלים תוך קבלת הבטחה לשימורו. אולם, בשנת 1995 נמכר הבניין ליזם: "חברת מגדלי הירקון". הבעלים החדשים רצו לפנות את הדיירים המוגנים מהבניין, והגישו בקשה להיתר הריסה בטענה ש"בשל מצבו הפיזי הרעוע מהווה הבניין סכנה מוחשית לדייריו ולסביבתו". בשנת 2000, נתנה ועדת הערר המחוזית היתר להריסת המבנה ללא דיחוי.

המועצה לשימור אתרים הובילה מאבק ציבורי מתוקשר שתיעד את מהלכי ההרסניים של היזם.

היועץ המשפטי של המועצה לשימור אתרים, הוכיח לרשויות כי כל תהליך קבלת החלטות להריסת הבניין ברחוב הירקון 96 היה בלתי חוקי. ועדת הערר המחוזית הגיעה למסקנה חד משמעית באשר לאפשרות השיקום והשימור של הבניין, וביטלה את החלטת המחוזית.

פרויקט "הירקון 96" תוכנן כחיבור של שני אגפים: ישן וחדש, כאשר מבנה הבאהאוס המקורי עבר תהליך שיחזור ושולב בבנייה של מגדל מגורים חדש ומודרני מצופה אלומיניום הנבנה בעורפו של בניין הבאהאוס המקורי (החזית שומרה כולה בדרגה מחמירה). החלק האמצעי שוחזר ואילו החלק האחורי נהרס). בקומה הרביעית של המגדל מתקיים החיבור בין הישן לחדש כאשר גג השימור משמש כמרפסות רחבות ידיים לדירות הפנטהאוז המפוארות.

הירקון 96

הירקון 96

חיבור ייחודי בין ישן לבין חדש

בימים אלו מוסרת FORMA דירות בבניין הירקון 96 - דוגמה להתמחות החברה בעבודות גמר.

לאחרונה, חגגה חברת FORMA את ההגעה לקו הסיום של ביצוע עבודות הגמר בפרויקט היוקרתי ברחוב הירקון 96, תל-אביב. האירוע נערך ב-26.3.12 בלובי המפואר, בעל חלל כפול של הבניין בשיתוף היזם, "קרן פייר". במהלך הארוע הזמנו המבקרים לשמוע הסבר על תכנון התוספת למבנה מפי מתכנן התוספת, אדר' גידי בר אוריין; הסבר מפי מתכנן השימור אדר' אמנון בר אור. לאחר מכן, המשיכו האורחים לסיוור בהדרכת אדר' זאביק פנצ'ק, מצוות אדריכלי FORMA - בסיוור הזמנו להתרשם מהתוצאה - החיבור הייחודי בין ישן לבין חדש במעטפת הבניין ובתוכו וכן להתרשם ממספר דירות יוקרה: דירת גן; שתי דירות לדוגמה; דופלקס. מרב הדירות נהנות מנוף לים.

שרה כהן